

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința inculpatului

Pugacescu Ivan XXXXX, născut la *XXXXX*.

Termenul de examinare:

prima instanță: 22.03.2019 - 28.05.2019

instanța de apel: 25.06.2019 - 02.10.2019

instanța de recurs: 27.11.2019 - 15.09.2020

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 28 mai 2019, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Pugacescu Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost admisă parțial cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Pugacescu Ivan în beneficiul statului, suma de 960 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Pugacescu Ivan, la 16 ianuarie 2019, aproximativ ora 09:00, fără a deține permis de conducere de categoria/subcategoria mijlocului de transport pe care îl conducea, fiind treaz, la volanul automobilului de model „Kia Rio”, cu n/î XXXXX, în care îl avea ca pasager pe bancheta din față pe Șeptelici Nicolae, iar pe bancheta din spate pe Zaharia Ion, și deplasându-se pe traseul R-20 „Orhei-Rezina” în direcția mun. Orhei, a ajuns în regiunea km 17-816 m, și manifestând imprudență în traficul rutier și încălcând prevederile pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 – *„care îl obliga să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să*

prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră”; pct. 45. 2) care prevede că – „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct. 42.4) care prevede că – „intrarea pe banda extremă stânga destinată circulației în sens opus este interzisă”; pct. 10.2) lit. a) potrivit căruia – „persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus”, și prevederile art. 19 alin. (1) al Legii nr. 131 din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, care prevede că – „dreptul de a conduce un autovehicul se confirmă prin permisul de conducere, în care este indicată categoria și/sau subcategoria lui”, ignorând indicatorul „1.13.1 – curbă periculoasă”, nu a adaptat viteza de deplasare a vehiculului la starea psihofiziologică proprie, la dexteritatea în conducere și situația rutieră, iar prin urmare a admis deraparea mijlocului de transport pe care îl conducea, rezultat ce a ieșit pe contrasens și a tamponat frontal cu partea din față, automobilul de model „Mercedes Sprinter”, cu n/î XXXXX, care staționa pe acostament, la volanul căruia se afla Evtuşenco Anatolie, și în care se aflau în calitate de pasageri Bivol Nina și Cimbir Grigore, pe cale de consecință cauzându-i părții vătămate Șeptelici Nicolae, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 201925D0035 din 08 februarie 2019, vătămare corporală gravă, iar pasagerilor Bivol Nina și Cimbir Grigore, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 11925D0067 și nr. 201925D0066 din 01 martie 2019, vătămare corporală ușoară, inclusiv deteriorând considerabil automobilele de model „Kia Rio”, cu n/î XXXXX și „Mercedes Sprinter”, cu n/î XXXXX.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății persoanei.*

3. Avocatul Pleșca Corneliu în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pugacescu Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 2 (doi) ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii stabilită inculpatului Pugacescu Ivan, să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

În motivarea apelului a invocat, că deși prima instanță a apreciat corect circumstanțele de fapt ale cauzei, aceasta nu a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal. Pedepsa stabilită inculpatului Pugacescu Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, urmează a fi suspendată condiționat executarea acesteia cu aplicarea art. 90 Cod penal,

pentru o perioadă de probațiune de 1 an, cu obligarea inculpatului să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent, reieșind din personalitatea inculpatului care se caracterizează pozitiv la locul de trai, faptul că a comis o infracțiune din imprudență, este căsătorit și are un copil minor la întreținere, a contribuit cu mijloace financiare la recuperarea integrală a prejudiciului material și moral părții vătămate, care îi este rudă și în cadrul ședințelor de judecată a comunicat că nu dorește să fie recunoscută în calitate de parte civilă deoarece nu are pretenții materiale sau morale către inculpat, reieșind din caracterul infracțiunii care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, este una gravă, precum și din limitele pedepsei cu închisoare stabilite conform art. 264 alin. 3) lit. a) Cod penal, în coroborare cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În opinia apărării, aplicarea art. 90 Cod penal va oferi o protecție mai bună intereselor societății și va evita consecințele negative ale izolării de societate a vinovatului și plasării acestuia în penitenciar, iar reeducarea inculpatului va fi mai eficientă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, a fost admis apelul declarat, cu casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pugacescu Ivan, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 (unu) an.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Pugacescu Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, împrejurări constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată alegația apărării potrivit căreia în speță poate fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicată în privința inculpatului Pugacescu Ivan, reiterând că sancțiunea stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal prevede închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, aceasta fiind o infracțiune gravă.

Instanța de apel a menționat, că în speță au fost reținute ca circumstanțe atenuante, căința sinceră, recuperarea prejudiciului cauzat în rezultatul

comiterii infracțiunii, conlucrarea cu organul de urmărire penală și faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și examinarea cauzei a avut loc în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, este supus militar, căsătorit, are la întreținere un copil minor, iar antecedentele penale sunt stinse.

Instanța de apel a subliniat, că recunoașterea vinovăției nu poate fi interpretată în cazul dat ca circumstanță atenuantă, deoarece cauza a fost examinată în procedură specială, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar recunoașterea vinovăției este una din condițiile procedurii date, în caz contrar aceasta ar însemna că, aceleiași situații de drept i se va acorda o dublă valență juridică.

Instanța de apel a indicat, că prima instanță a reținut în calitate de circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare, menționând că inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 26 ianuarie 2017 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 525 de unități convenționale și prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 20 martie 2018 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, a fost condamnat la amendă în mărime de 800 de unități convenționale, însă inculpatul a explicat că a achitat amenzile și că antecedentele penale sunt stinse, fapt care nu a fost negat de către partea acuzării.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că luând în considerație circumstanțele cauzei elucidate, faptul că inculpatul și-a recunoscut integral vina și s-a căit de cele comise, având în vedere vârsta tânără a inculpatului, că antecedentele penale sunt stinse, că este caracterizat satisfăcător, că partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că pedeapsa cu închisoarea, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu ar duce la corectarea inculpatului, este echitabil de a-i aplica inculpatului Pugacescu Ivan, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, cu suspendarea condiționată conform prevederilor art. 90 Cod penal a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 an, această pedeapsă fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

Instanța de apel a precizat, că pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, dar trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească

răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, dar realizarea dreptății.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia cu menținerea sentinței.

5.1. În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel, verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să răspundă dacă aceasta a fost aplicată în limitele prevăzute de lege și dacă au fost luate în considerație toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei și alte criterii care se referă la tratamentul juridic penal.

Consideră acuzarea, că este oportună evaluarea juridică și socială a acțiunilor inculpatului sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, reieșind din aspectele de individualizare a pedepsei și cerințele legislației penale referitor la aceasta, precum și apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpatului.

Susține, că infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, încălcare ce s-a soldat cu vătămarea gravă a integrității corporale sau sănătății unei persoane, săvârșită de către Pugacescu Ivan, atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligația impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol sporit pentru sănătatea și viața nu doar a șoferului, dar și a altor participanți la trafic.

În opinia acuzării, instanța de apel eronat a luat în considerație argumentele ce rezultă din personalitatea inculpatului și circumstanțele comiterii infracțiunii, deoarece acestea nu pot substitui faptul că inculpatul deja a fost în conflict cu legea, or, din materialele cauzei rezultă că Pugacescu Ivan, în perioada anilor 2017-2018, a fost condamnat de 2 ori pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fapt ce atestă că inculpatul nu a demonstrat remușcări, iar pedepsele stabilite sub formă de amendă, nu și-au atins scopul principal ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ.

Susține, că în privința inculpatului nu mai pot fi aplicate alte măsuri de constrângere mai blânde ca închisoarea, deoarece pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în modul în care inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Remarcă acuzarea, că deși inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, acest fapt nu poate fi luat în considerație la stabilirea pedepsei, ca fiind o circumstanță atenuantă judiciară, care să condiționeze aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul deja a beneficiat de reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei prevăzute de sancțiunea normei de care a fost acuzat.

La stabilirea pedepsei, prima instanță corect a luat în considerație

modificările Codului penal operate prin Legea nr. 138 din 19 iulie 2018, în vigoare din 14 decembrie 2018, și a dispus „*anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*”, în contextul în care sintagma „*cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport*”, în perioada comiterii infracțiunii – 16 ianuarie 2019, a fost substituită cu cuvintele „*anularea dreptului*”, situație care rămânea a fi valabilă la examinarea cauzei în instanța de apel, or, instanța de apel a ignorat modificările menționate.

De asemenea, acuzarea relevă, că instanța de apel eronat a stabilit și executarea pedepsei cu închisoare în penitenciar de tip semiînchis, deoarece infracțiunea săvârșită de inculpatul Pugacescu Ivan este una din imprudență, care potrivit art. 72 alin. (2) Cod penal, pentru astfel de categorii de infracțiuni, executarea pedepsei se dispune în penitenciar de tip deschis.

6. Avocatul Pleșca Corneliu în numele inculpatului, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursului. Consideră că suspendarea condiționată a executării pedepsei a fost motivată de instanța de apel, nefiind stabilite derogări la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar declarat de către partea acuzării în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta

înrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursului părții acuzării, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În esență, argumentele părții acuzării se focusează asupra faptului că instanța de apel a comis erori de drept la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Pugacescu Ivan, deoarece neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, eronat a stabilit pedeapsa complementară „*cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport*” și greșit a dispus executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Analizând decizia contestată în raport cu motivele și temeiurile de casare invocate de către procuror, Colegiul penal constată că acestea și-au găsit confirmare, întrucât hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și pedeapsa aplicată fiind individualizată contrar prevederilor legale.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei penale sub aspectul aplicării pedepsei complementare, Colegiul penal lărgit a stabilit că, fapta infracțională prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, și pentru care a fost condamnat Pugacescu Ivan, a fost săvârșită la 16 ianuarie 2019.

Prin Legea nr. 138 din 19 iulie 2018, în vigoare din 14 decembrie 2018, au fost operate modificări în conținutul Codului penal, și anume în prevederile articolului 264, în sancțiunea alineatului (3), textul „*cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani*” a fost substituit cu cuvintele „*cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*”.

Analizând conținutul deciziei recurate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a ținut cont de modificările legislative citate mai sus, respectiv dispunând eronat aplicarea pedepsei complementare obligatorii - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an, deși la data săvârșirii infracțiunii deja era în vigoare sancțiunea alineatului (3) din art. 264 Cod penal - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Un alt aspect esențial care a viciat procedura de individualizare a

pedepsei penale precum și a modului de executare a acesteia, reprezintă omisiunea instanței de apel la stabilirea tipului penitenciarului în care inculpatul urma să execute pedeapsa cu închisoare, or, instanța de apel eronat a indicat în dispozitivul deciziei că „... pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis...”.

La caz, analizând elementele componenței de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, se deduce că forma vinovăției este caracterizată prin imprudență, iar potrivit art. 72 alin. (2) Cod penal, în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel la stabilirea tipului penitenciarului în care inculpatul Pugacescu Ivan urma să execute pedeapsa cu închisoare, nu a luat în considerație reglementările art. 72 alin. (2) Cod penal.

În continuare, Colegiul penal lărgit notează că după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, instanța de judecată continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probă stabilit de instanța de judecată.

Așadar, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de judecată trebuie să dea o motivare suplimentară din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul

procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

La caz, deși instanța de apel a reținut că inculpatul Pugacescu Ivan a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 26 ianuarie 2017 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 525 de unități convenționale și prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Rezina) din 20 martie 2018 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 800 de unități convenționale, a trecut doar în revistă respectivele circumstanțe, dar fără a ține cont de aceste aspecte care caracterizează persoana inculpatului la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În speță, instanța de apel s-a limitat doar la concluzia privind întrunirea condițiilor de aplicare a suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune, fără a indica obligatoriu care sunt motivele concrete ce influențează dispunerea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, neglijând în acest mod cerințele alin. (1) art. 90 Cod penal.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit denotă faptul că instanța de apel a examinat superficial aceste aspecte esențiale a individualizării modului de executare a pedepsei cu închisoare, emițând sub acest aspect o hotărâre vagă.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele individualizării pedepsei și în concluziile sale să expună aprecierea clară și motivată a acestora.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de procuror și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și modului de executare a acesteia, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu

prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, în cauza penală în privința inculpatului **Pugacescu Ivan XXXXX**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia se menține.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 octombrie 2020**.

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecători

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Țurcan Anatolie

/semnătură/

Cobzac Elena

/semnătură/

Boico Victor